

Bruksela, 16 listopada 2023 r.
(OR. en)

15231/23

ESPACE 83
CFSP/PESC 1511
CSDP/PSDC 762
TRANS 491

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: *Przygotowania do posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności (Rynek Wewnętrzny, Przemysł, Badania i Przestrzeń Kosmiczna) 7-8 grudnia 2023 r.*

Projekt konkluzji Rady pt. „Zarządzanie ruchem w przestrzeni kosmicznej: aktualna sytuacja”

– *Zatwierdzenie*

I. WPROWADZENIE

1. Konkluzje Rady pt. „Zarządzanie ruchem w przestrzeni kosmicznej: aktualna sytuacja” zostały przygotowane w związku z posiedzeniem Rady ds. Konkurencyjności, które odbędzie się 8 grudnia 2023 r. W konkluzjach zwrócono uwagę, że opracowanie unijnego podejścia do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej jest kwestią pilną, i uznano, że należy zaproponować unijne przepisy dotyczące przestrzeni kosmicznej, które obejmą aspekty związane z ochroną, bezpieczeństwem i zrównoważonością.
2. Prezydencja przedłożyła ten projekt konkluzji Rady, aby uwypuklić znaczący wkład, jaki zarządzanie ruchem w przestrzeni kosmicznej wnosi w główne priorytety polityczne UE, w tym w Europejski Zielony Ład i unijną transformację cyfrową, a także w autonomiczny, chroniony i racjonalny pod względem kosztów dostęp Europy do przestrzeni kosmicznej.

II. AKTUALNA SYTUACJA

3. Od 3 lipca 2023 r. Grupa Robocza ds. Przestrzeni Kosmicznej analizowała projekt konkluzji Rady czterokrotnie.
4. Tekst przedstawiony w załączniku do niniejszej noty jest identyczny z tekstem na ten temat udostępnionym po ostatnim posiedzeniu Grupy Roboczej ds. Przestrzeni Kosmicznej w dok. 13656/23 REV 1, do którego delegacje nie zgłosiły uwag. Stanowi on ogólnie wyważony pakiet, który mógłby zostać zatwierdzony przez Radę.

III. PODSUMOWANIE

5. Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zatwierdzenie kompromisowego tekstu przedstawionego w załączniku do niniejszej noty i o przedłożenie projektu konkluzji Radzie ds. Konkurencyjności do zatwierdzenia na posiedzeniu 8 grudnia 2023 r.

Projekt konkluzji Rady pt. „Zarządzanie ruchem w przestrzeni kosmicznej: aktualna sytuacja”

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYWOŁUJĄC

- A. konkluzje Rady z dnia 11 listopada 2020 r. pt. „Wytyczne dotyczące europejskiego wkładu w ustanawianie głównych zasad globalnej gospodarki kosmicznej”¹, w których uznano potrzebę bardziej skoordynowanego podejścia Europy do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej;
- B. konkluzje Rady z dnia 21 maja 2021 r. pt. „New Space dla wszystkich”², w których podkreślono wagę opracowania w przyszłości europejskiego podejścia do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej oraz przewodnich, globalnych norm;
- C. konkluzje Rady z dnia 26 listopada 2021 r. pt. „Przestrzeń kosmiczna dla wszystkich”³ oraz sprawozdanie prezydencji na temat zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej⁴, w których uznano znaczenie należącego do unijnego programu kosmicznego komponentu orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej (SSA), w tym obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych (SST), dla ochrony istniejącej infrastruktury kosmicznej i podkreślono potrzebę kontynuowania dyskusji na temat rozwoju zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej (STM) i podejmowania działań na rzecz tego rozwoju – na szczeblach technicznym, prawnym i politycznym;

¹ Dok. 12851/20.

² Dok. 8956/21.

³ Dok. 14307/21.

⁴ Dok. 13407/21 + COR 1.

- D. wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 15 lutego 2022 r. pt. „Unijne podejście do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej. Wkład UE w działania służące przewyciężeniu globalnego wyzwania”⁵, w którym zaproponowano szczegółowy plan w zakresie opracowania unijnego podejścia do STM;
- E. konkluzje Rady z dnia 10 czerwca 2022 r. pt. „Podejście UE do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej”⁶, w których uznano, że STM wiąże się z wyzwaniami w zakresie strategii, konkurencyjności i innowacji;
- F. wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 marca 2023 r. pt. „Strategia kosmiczna UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony”, w którym uznano przestrzeń kosmiczną za obszar strategiczny dla bezpieczeństwa i obrony oraz zaproponowano konkretne działania w celu wzmocnienia reagowania UE na zagrożenia kosmiczne w związku z działaniami w i z przestrzeni kosmicznej oraz działaniami prowadzonymi na Ziemi, promowania odpowiedzialnego zachowania w przestrzeni kosmicznej, wzmocnienia odporności infrastruktury kosmicznej UE, rozwijania zdolności w domenie kosmicznej w celu wsparcia bezpieczeństwa i obrony oraz tworzenia partnerstw;
- G. konkluzje Rady z dnia 23 maja 2023 r. pt. „Sprawiedliwe i zrównoważone wykorzystywanie przestrzeni kosmicznej”⁷, w których zachęca się Komisję, by działała na rzecz zapewnienia bezpiecznych, chronionych i zrównoważonych działań w przestrzeni kosmicznej oraz apeluje się do Komisji i państw członkowskich, by dążyły do globalnego wdrożenia zasad i wytycznych, które mogą doprowadzić do bezpiecznego i zrównoważonego wykorzystywania przestrzeni kosmicznej;
1. UZNAJE pilną potrzebę opracowania unijnego podejścia do STM, które przyczyni się do bezpieczeństwa w przestrzeni kosmicznej, jej zrównoważonego charakteru i ochrony, oraz Z ZADOWOLENIEM ODNOTOWUJE pierwsze postępy osiągnięte w ramach kluczowych kierunków działań określonych we wspólnym komunikacie Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa pt. „Unijne podejście do zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej. Wkład UE w działania służące przewyciężeniu globalnego wyzwania”;

⁵ Dok. 6321/22.

⁶ Dok. 10071/22.

⁷ Dok. 9675/23.

2. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wspólny komunikat pt. „Strategia kosmiczna UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony”; ODNOTOWUJE, że w komunikacie tym proponuje się projekt pilotażowy badający synergie z należącym do programu kosmicznego podkomponentem unijnego SST w celu świadczenia początkowych usług w zakresie obserwacji przestrzeni kosmicznej (SDA) z myślą o wspieraniu unijnego reagowania na zagrożenia kosmiczne; PODKREŚLA, że SDA pozostaje pod kontrolą państw członkowskich;
3. UZNAJE znaczenie uwzględnienia zarówno cywilnych, jak i wojskowych wymogów w zakresie STM, przy zapewnieniu należytego uwzględnienia aspektów obrony i bezpieczeństwa; ZACHEĆCA Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), by przy wsparciu Europejskiej Agencji Obrony (EDA) i wspólnie z państwami członkowskimi dążyły do zrealizowania powyższego celu w ramach ustanowionego mechanizmu zainteresowanych stron na rzecz STM w celu zagwarantowania, że unijne podejście do STM uwzględni potrzeby wszystkich podmiotów europejskich, oraz PODKREŚLA znaczenie zachowania cywilnego charakteru, celów politycznych i ram zarządzania unijnymi programami kosmicznymi;
4. DOSTRZEGA specyfikę innych dziedzin powiązanych z przestrzenią kosmiczną, zwłaszcza przestrzeni powietrznej, gdzie należy zapewnić interoperacyjność i koordynację w zakresie wzajemnych powiązań między przestrzenią kosmiczną a operacjami lotniczymi;
5. PODKREŚLA znaczenie zwiększenia europejskiej autonomii strategicznej za pośrednictwem unijnego systemu SST przy jednoczesnym zachowaniu otwartej gospodarki; POPIERA działania unijnego partnerstwa ds. SST zapewniającego usługi w zakresie analizy fragmentacji, analizy procesu wchodzenia w atmosferę i w zakresie zapobiegania kolizjom – za pośrednictwem unijnego punktu pierwszego kontaktu ds. SST, którego obsługę przejęła bezproblemowo w lipcu 2023 r. Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego; PROPONUJE analizować rolę tej agencji w zakresie STM – w oparciu o działania punktu pierwszego kontaktu ds. SST; WZYWA do opracowania działań w zakresie przygotowania usług na rzecz zmniejszania ilości śmieci kosmicznych i usuwania śmieci kosmicznych; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE nowych członków unijnego partnerstwa ds. SST mających dodatkowe krajowe zdolności i zasoby oraz ZACHEĆCA inne państwa członkowskie do rozważenia przystąpienia do partnerstwa;

6. **PODKREŚLA**, że UE i jej państwa członkowskie powinny nadal poprawiać swoje zdolności operacyjne w zakresie SST poprzez działania na szczeblu krajowym i unijne partnerstwo ds. SST, poprawiając tym samym usługi UE; **KŁADZIE NACISK** na znaczenie działań europejskiego przemysłu dla optymalizacji sieci czujników, usprawnienia istniejących unijnych usług w zakresie SST, w tym wdrożenia europejskiego katalogu obiektów na orbicie, oraz stosowania nowych technologii; w związku z tym **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** badania i rozwój innowacyjnych komercyjnych czujników SST oraz rozwój nowych publicznych i komercyjnych usług i danych;
7. **WZYWA** Komisję do maksymalizacji synergii między Europejskim Funduszem Obronnym, unijnym programem kosmicznym i programem „Horyzont Europa” dzięki zastosowaniu ich mechanizmów planowania strategicznego, przy jednoczesnym utrzymaniu priorytetów i celów programowych tych inicjatyw; **ZACHĘCA** do przyjęcia podejścia zakładającego wykorzystywanie technologii podwójnego zastosowania, w stosownych przypadkach i w miarę możliwości, w ramach Europejskiego Funduszu Obronnego i unijnego programu kosmicznego, ponieważ stanowić to będzie wkład w STM i realizację celów strategii kosmicznej UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony;
8. **DOSTRZEGA** rolę Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), szczególnie co się tyczy badań i rozwoju w zakresie pogody kosmicznej, obiektów bliskich Ziemi, zmniejszenia ilości śmieci kosmicznych i usuwania śmieci kosmicznych, zwracając przy tym uwagę na znaczenie poszanowania odpowiednich funkcji i obowiązków Unii, jej państw członkowskich i ESA oraz unikania niepotrzebnego powielania wysiłków;

9. PRYZNAJE, że w toku inicjatyw związanych z STM nie należy narażać na szwank globalnej konkurencyjności całego europejskiego przemysłu kosmicznego, w tym przedsiębiorstw typu start-up, MŚP, spółek o średniej kapitalizacji i wielkich integratorów systemów, lecz raczej wspierać tę konkurencyjność; ZALECA rozwijanie dialogu z europejskim ekosystemem przemysłu kosmicznego, który jest kluczowym podmiotem zaangażowanym w rozwój STM, w szczególności za pośrednictwem unijnego forum przemysłu i przedsiębiorstw typu start-up na temat zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej; oraz PRZYPOMINA, że zdecydowane lub skoordynowane stanowisko UE na forach międzynarodowych ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia silnego i odpornego europejskiego przemysłowego sektora kosmicznego;
10. JEST ZADOWOLONA z roli, jaką Komisja odgrywa we wspieraniu państw członkowskich w koordynacji wysiłków krajowych z myślą o ujednoczeniu stanowisk w zakresie aspektów regulacyjnych unijnego STM, tak by wspomóc wysiłki na rzecz unikania fragmentacji rynku wewnętrznego; WYRAŻA UZNANIE dla prac wykonanych przez interesariuszy z dziedziny STM w zakresie opracowywania i promowania nowych norm i wytycznych na szczeblu unijnym i międzynarodowym; oraz ZACHĘCA Komisję, by po pracach przeprowadzonych w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi zaproponowała potencjalne środki zachęcające do przyjmowania prawnie niewiążących instrumentów opracowywanych na szczeblu krajowym lub międzynarodowym, które powinny przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności europejskiego przemysłu kosmicznego;
11. ZACHĘCA Komisję do współpracy z państwami członkowskimi i w ścisłym dialogu z ESDZ w celu zwiększenia bezpieczeństwa, ochrony i zrównoważonego charakteru działań związanych z przestrzenią kosmiczną w UE; oraz ODNOTOWUJE inicjatywę dotyczącą zaproponowania unijnego prawodawstwa dotyczącego przestrzeni kosmicznej, obejmującego aspekty związane z ochroną, bezpieczeństwem i zrównoważonością, mającego opierać się na ocenie skutków i konsultacjach z zainteresowanymi podmiotami przy zapewnieniu równego traktowania i równych warunków działania dla całego przemysłu europejskiego, z poszanowaniem kompetencji krajowych i zasady pomocniczości oraz, w stosownych przypadkach, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa i obrony;

12. WZYWA Komisję do przedstawienia wyników analizy elementów prawnych i konsekwencji deklaracji w sprawie przyjęcia przez UE praw i obowiązków wynikających z odpowiednich traktatów i konwencji ONZ dotyczących przestrzeni kosmicznej oraz, do przygotowania, w razie potrzeby, wniosku w tej sprawie tak szybko, jak to możliwe; oraz ZACHĘCA ESDZ i Komisję do dalszego promowania międzynarodowego podziału obciążeń w celu sprostania globalnemu wyzwaniu, jakim jest STM, poprzez wnoszenie regionalnych wkładów, przy angażowaniu się w szczególności we współpracę ze Stanami Zjednoczonymi w ramach dialogu UE–USA na temat przestrzeni kosmicznej, a także we współpracę dwustronną lub wielostronną z innymi państwami trzecimi;
13. PRZYPOMINA o znaczeniu zachęcania do wdrażania 21 dobrowolnych wytycznych dotyczących trwałego zrównoważonego charakteru działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej; oraz ZACHĘCA państwa członkowskie do wspierania wdrażania tych wytycznych lub opracowywania w stosownych przypadkach nowych wytycznych w ramach COPUOS;
14. UWYPUKLA znaczący wkład, jaki STM wnosi w główne priorytety polityczne UE, w tym Europejski Zielony Ład, transformację cyfrową UE, technologiczną niezależność Unii, autonomiczny, chroniony i racjonalny pod względem kosztów dostęp Europy do przestrzeni kosmicznej, bezpieczne i zrównoważone użytkowanie przestrzeni kosmicznej oraz bezpieczeństwo i odporność; PRZYPOMINA, że w Strategicznym Kompasie stwierdzono, że przestrzeń kosmiczna to obszar sporny; oraz DOSTRZEGA, że nasze gospodarki, społeczeństwa i podmioty publiczne są w coraz większym stopniu zależne od infrastruktury kosmicznej i usług kosmicznych oraz że przestrzeń kosmiczna jest kluczowym elementem bezpieczeństwa i obrony, oraz PODKREŚLA znaczenie utrzymania bezpiecznego, pokojowego i zrównoważonego użytkowania i badania środowiska kosmicznego dla obecnych i przyszłych pokoleń.
